

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 204/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Š. F. a P. F., zastúpených advokátom JUDr. Atilom Boháčsom, Hlavná 796/69, Kráľovský Chlmec, vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 11/2010 a jeho rozsudkom zo 6. mája 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 48/2013 a jeho uznesením z 24. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. F. a P. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2013 doručená sťažnosť Š. F. a P. F. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 11/2010 a jeho rozsudkom zo 6. mája 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 48/2013 a jeho uznesením z 24. septembra 2013.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že na základe rozsudku Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 172/04 z 10. novembra 2009 boli uznaní za vinných zo spáchania trestných činov lúpeže podľa § 234 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“) a vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona spáchaných formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, za čo im bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov so skúšobnou dobou v trvaní 4 rokov a 5 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 To 11/2010 zo 6. mája 2010 tak, že zrušil výrok o treste a obom im uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov.

Sťažovatelia uviedli, že proti rozsudku krajského súdu podali dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Tdo 48/2013 z 24. septembra 2013 tak, že ho odmietol.

Podľa názoru sťažovateľov krajský súd svoj rozsudok, ktorým im uložil nepodmienečné tresty odňatia slobody, neodôvodnil žiadnymi právne relevantnými skutočnosťami. Sťažovatelia tvrdia, že im nie je známe, na základe akých dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že im je potrebné uložiť trest odňatia slobody v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Sťažovatelia zastávajú názor, že krajský súd nesprávne aplikoval ustanovenia Trestného zákona týkajúce sa zásad ukladania trestov.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že predmetné trestné konanie trvá už od roku 2004, keď im bolo uznesením vyšetrovateľa vznesené obvinenie. Podľa ich vyjadrenia okresný

súd v tejto veci už predtým rozhodol rozsudkom, ale krajský súd 13. júna 2006 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa vyjadrenia sťažovateľov okresný súd opäť rozhodol vo veci rozsudkom z 10. novembra 2009 a predmetné trestné konanie sa právoplatne skončilo 6. mája 2010. Sťažovatelia namietali, že od začatia trestného stíhania až do právoplatného skončenia veci uplynulo 5 rokov a 7 mesiacov, čo je podľa nich „*neprimerane dlhý čas z hľadiska spravodlivého súdneho procesu*“. V tejto súvislosti dodali: „*Táto doba podľa nášho názoru presahuje rámec primeranej lehoty deklarovanej v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. ... Sme toho názoru, že naša vec nebola prejednaná v primeranej lehote, čo podľa nás zakladá porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.*“

Okrem toho sťažovatelia argumentovali aj tým, že „*za porušenie práva na spravodlivý súdny proces považujeme aj to, že do dnešného dňa (aspoň nemáme o tom vedomosti) nebol nariadený výkon trestu odňatia slobody a výkon trestu sme doposiaľ nenastúpili. Od vznesenia obvinenia uplynulo už viac ako 8 rokov. Za ten čas sme skutočne viedli riadny život občana, máme svoje rodiny, pracujeme atď. Za daného stavu podľa nás vykonávanie nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 8 rokov určite by neplnil účel trestu ani z hľadiska individuálnej ani z hľadiska generálnej prevencie. V tejto súvislosti poukazujem na porušenie čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.*“

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd prijal ich sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„*Postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 4 Tdo 48/2013 a jeho uznesením zo dňa 24. 9. 2013 v spojení s postupom Krajského súdu v Košiciach č. 5 To 11/2010 a jeho uznesením (správne má byť rozsudok, pozn.) zo dňa 6. 5. 2010 boli porušené základné práva sťažovateľov podľa čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základné práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivé*

súdne konanie a základné ľudské práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4 Tdo 48/2013 zo dňa 24. 9. 2013 a vracia mu na ďalšie konanie a rozhodnutie.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, III. ÚS 393/2011).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína, že jeho viazanosť návrhom na začatie konania sa netýka výlučne len petitu sťažnosti, ale aj jej odôvodnenia, ktoré je v súlade s § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhnutnou súčasťou návrhu a ktoré spolu s petitom vytvára východisko pre úvahy a rozhodnutie ústavného súdu.

Z obsahu sťažnosti nepochybne vyplýva, že sťažovatelia namietali porušenie svojich práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 11/2010 a jeho rozsudkom zo 6. mája 2010 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 48/2013 a jeho uznesením z 24. septembra 2013.

1. K námietkam sťažovateľov vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 11/2010 a jeho rozsudku zo 6. mája 2010

1. 1 Sťažovatelia v sťažnosti namietali priet'ahy proti nim vedenom trestnom konaní a v tejto súvislosti uviedli, že „*od začatia trestného stíhania až do právoplatného skončenia veci uplynulo 5 rokov a 7 mesiacov*“.

V súvislosti s námietkami sťažovateľov o porušení ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 11/2010 ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že trestné stíhanie sa proti sťažovateľom viedlo od 6. októbra 2004, keď im bolo vznesené obvinenie za trestné činy lúpeže podľa § 234 ods. 1 a 2 písm. b) a vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. b) spáchané formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona.

Vo veci samej bolo rozhodnuté rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 172/04 z 10. novembra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 11/2010 zo 6. mája 2010 a v tento deň bolo trestné konanie právoplatne skončené.

Vzhľadom na to, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (19. decembra 2013) bol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľov, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

1. 2 Sťažovatelia súčasne namietali aj porušenie práva na spravodlivý proces, ako aj porušenie čl. 13 ods. 4 ústavy tým, že dosiaľ nemajú vedomosť o nariadení výkonu trestu odňatia slobody, a teda že na výkon tohto trestu dosiaľ nenastúpili. Keďže od vznesenia obvinenia už uplynula dlhá doba, ako aj vzhľadom na to, že vedú riadny život, pracujú, majú vlastné rodiny, výkon trestu odňatia slobody nemá podľa ich názoru už žiadny zmysel.

Z obsahu odôvodnenia sťažnosti výslovne vyplýva, že porušenie základného práva na spravodlivý súdny proces a porušenie čl. 13 ods. 4 ústavy sťažovatelia videli v tom, že dosiaľ nenastúpili na výkon právoplatne uloženého trestu odňatia slobody uloženého im rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 172/04 z 10. novembra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 11/2010 zo 6. mája 2010. Sťažovatelia sú toho názoru, že zodpovednosť za vzniknutý stav by mal znášať krajský súd.

Právo na spravodlivé súdne konanie je zakotvené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania, ktorá v trestných veciach zásadne nepresahuje okamih právoplatného rozhodnutia o vine a treste (k tomu pozri III. ÚS 360/2013).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, vykonávacie konanie či konanie o podmieněnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a podobne (IV. ÚS 382/09). Rozhodnutia vydané v rámci uvedených konaní totiž priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru.

V namietanej trestnej veci už bolo právoplatne rozhodnuté o vine a treste sťažovateľov a v súvislosti s nenariadením výkonu ich trestu sa už nerozhodovalo o ich trestnom obvinení v zmysle ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru (teda o vine a treste) ani o ich občianskych právach a záväzkoch, a preto tento článok dohovoru nie je na danú situáciu aplikovateľný. Sťažnosť sťažovateľov je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ju bolo potrebné podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (obdobne I. ÚS 227/2013).

Ústavný súd považuje za potrebné doplniť, že účelom trestu je aj chrániť spoločnosť pred páchatel'mi trestných činov či zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti. Právoplatne uložený trest odňatia slobody je sankciou a jeho výkon znamená ujmu na osobnej slobode dotknutej osoby. V naznačených súvislostiach je preto námietka sťažovateľov o porušení ich práva na spravodlivý súdny proces nenariadením výkonu trestu odňatia slobody irelevantná.

1. 3 Sťažovatelia zároveň namietali porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 11/2010 zo 6. mája 2010.

Aj keď namietaný rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 6. mája 2010 a sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 19. decembra 2013, ústavný súd majúci na zreteli účel práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že vzhľadom na odmietnutie dovolania proti rozsudku krajského súdu (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 48/2013 z 24. septembra 2013 doručené obhajcovi sťažovateľov

23. októbra 2013) považoval lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu za zachovanú aj vo vzťahu k právoplatnému rozsudku krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Porušenie zásad spravodlivého procesu videli sťažovatelia v tom, že krajský súd svoj výrok o uloženom treste dostatočne neodôvodnil a podľa nich zároveň nesprávne aplikoval § 34 ods. 1 a 3 Trestného zákona. Namietaným rozsudkom na základe odvolania podaného prokurátorom krajský súd zrušil prvostupňové rozhodnutie vo výroku o treste a obom sťažovateľom uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov. V relevantnej časti odôvodnenia rozhodnutia konštatoval:

„Predovšetkým je treba prisvedčiť názoru odvolateľa vyslovenému v odvolaní, že okresný súd pochybil, keď vo výmere trestu použil ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1.1.2006 bez toho, žeby mohol mať za to, že vzhľadom k okolnostiam prípadu, alebo pomerom páchatel'a je použitie trestnej sadzby týmto zákonom stanovenej neprimerane prísne a účel trestu možno dosiahnuť i trestom kratšieho trvania.

Okresný súd nepostupoval v súlade so zákonom, keď s poukazom na citované ustanovenie trestného zákona znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1.1.2006. Pre tento trestný čin zákon ustanovuje sadzu trestu odňatia slobody vo výmere od 5 do 12 rokov a pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1.1.2006 ustanovuje sadzbu trestu odňatia slobody vo výmere od 2 do 8 rokov, pričom okresný súd uložil obžalovaným Š. F. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 4 rokov a P. F. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov... Podľa ustálenej súdnej praxe pomermi páchatel'a podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. 1. 2006 sú mimoriadne okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré nie sú hodnotené v rámci stupňa spoločenskej nebezpečnosti činu. Takými okolnosťami nie je skutočnosť, že sa páchatel' k činu doznal, alebo že ho oľutoval, ako ani že pred spáchaním činu nebol súdne trestaný, a žije usporiadaným spôsobom života. K týmto okolnostiam súd prihliadne

pri stanovení druhu trestu a jeho výmery v rámci zákonnej sadzby podľa § 31 ods. 1 Tr. zák., účinného do 1. 1. 2006.

Okolnosťami prípadu podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. 1. 2006 sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu.

Za situácie, ak trestné činy obžalovaní Š. F. a P. F. spáchali za okolností podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby, je uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. vylúčené.“

Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Okrem toho môže arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokovaný skutkový prípad. Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania (resp. strany v konaní) pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov (III. ÚS 434/2013).

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd v namietanom rozhodnutí podal sťažovateľom dostatočné vysvetlenie svojich právnych úvah o tom, za akých okolností je

možné uvažovať o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody podľa § 40 ods. 1 Trestného zákona. Odvolací súd zároveň ozrejmil, ktoré skutočnosti ho viedli k tomu, že si v tomto smere neosvojil názor okresného súdu. Krajský súd veľmi presvedčivo súladne s ústavou oponoval právnomu názoru okresného súdu a podrobným prezentovaním vlastných úvah vysvetlil, že skutočnosti, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie o treste, nemôžu byť pokladané za okolnosti, ktoré má na mysli § 40 ods. 1 Trestného zákona, ale že práve situácia, za ktorej sťažovatelia trestné činy spáchali, je okolnosťou, ktorá naopak podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. Týmto tvrdením krajský súd v podstate vylúčil možnosť aplikácie § 40 ods. 1 Trestného zákona na daný prípad.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na jednej strane a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 11/2010 zo 6. mája 2010 na strane druhej. Závery, ktoré v namietanom rozhodnutí krajský súd prijal, hodnotí ústavný súd ako dôvodné, logické a legitímne, a tým aj zlučiteľné s obsahom práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého porušenie sťažovatelia namietali.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2. K námietkam sťažovateľov vo vzťahu k postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 48/2013 a jeho uzneseníu z 24. septembra 2013

Preskúmaním obsahu sťažnosti dospel ústavný súd k zisteniu, že sťažovatelia, zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite sťažnosti namietali porušenie svojich práv aj postupom a uznesením najvyššieho súdu, avšak v odôvodnení sťažnosti neuviedli žiadne argumenty, ktoré by podporili ich návrh na rozhodnutie vo veci samej (petit). Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia v odôvodnení sťažnosti vôbec nepoukázali na nedostatky rozhodnutia najvyššieho súdu a z pohľadu námietok sa týmto rozhodnutím ani nezaoberali. Sťažovatelia sa vo svojej sťažnosti explicitne sústredili len na námietky

vo vzťahu k rozsudku krajského súdu, pokiaľ ide o otázku uloženého trestu a na nenariadenie výkonu trestu odňatia slobody a na prieťahy v trestnom konaní, ktoré špecifikovali v období od vznesenia obvinenia (6. októbra 2004) do právoplatného skončenia veci (6. mája 2010).

Ústavný súd zastáva názor, že sťažnosť sťažovateľov je v tejto časti imperfektná, pretože neobsahuje žiadne logické a určité odôvodnenie návrhu vo vzťahu k právam, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovatelia vo vzťahu k postupu a rozhodnutiu najvyššieho súdu v petite domáhajú.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v tejto časti sťažnosti absentuje jedna z obligatórnych náležitostí kvalifikovaného návrhu na začatie konania, ktorou je jeho odôvodnenie.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05, III. ÚS 241/2013).

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná

judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09).

Keďže sťažnosť sťažovateľov v tejto časti vykazuje na prvý pohľad závažný nedostatok, ústavný súd ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov, ktoré v petite sťažnosti uviedli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2014